

سه‌شنبه ۱۲ شهریور ۱۳۹۸ | ۳ محرم ۱۴۴۱

گزارش یک مهدی پورصفا

هنر مقوله‌ای است که به دلیل جذابیت‌های ذاتی آن با توجه ویزوای از سوی تمام قشرها دنبال می‌شود. در زمانه‌ای که شبکه‌های اجتماعی با قدرتی فزاینده تمام مردم را به هم مرتبط کرده‌اند هنرمندان بلافاصله تبدیل به یک مرجع رفتاری در جامعه می‌شوند که امروزه از آن به عنوان سلبریتی نام می‌برند، البته این مسئله تنها به هنرمندان محدود نیست بلکه می‌تواند ورزشکاران، چهره‌های تلویزیونی و حتی خبرین مشهور را نیز شامل شود. در این میان با این سطح از توجه طبیعی است که برخی از قدرت‌های بیگانه به دنبال سوءاستفاده از این نفوذ اجتماعی باشند؛ امری که اتفاقاً امروز یکی از تهدیدات مهم علیه قشرهای اینچنینی در جامعه امروز ایران است. شاید در ابتدا چنین نگاهی بیش از اندازه توطئه‌آمیز به نظر برسد و عده‌ای آن را به عنوان یک ابزار برای تسویه‌حساب سیاسی بدانند. برخی برخوردهای نهادهای امنیتی با بعضی فعالان نیز به همین دلیل با واکنش منفی در سطح جامعه روبه‌رو می‌شود، اما بد نیست بدانیم که امریکایی‌ها تجربه مشابهی برای تأثیر گذاری بر گروه‌های مرجع در جامعه ایران داشته‌اند؛ پروژه‌ای که در قالب یک برنامه گسترده‌تر برای ارتباط با جامعه ایرانی دنبال می‌شد. این برنامه تنها مورد افشا در این باره است که نتیجه خود را در فتنه سال ۸۸ نشان داد اما این به هیچ وجه به معنای این نیست که اجرای برنامه‌های مشابه از سوی آنان متوقف شده است. اتفاقات چند سال اخیر نشان داده که اتفاقاً تلاش امریکایی‌ها برای نفوذ در جامعه ایرانی به شدت افزایش یافته است، از همین رو بد نیست نگاهی به برنامه مشابه در امریکا داشته باشیم؛ برنامه‌ای که در دوران جورج بوش کلید خورد و نتیجه آن در دوران ریاست جمهوری باراک اوباما خود را نشان داد.

■ **Exchange**

به دنبال چه چیز در ایران بود

از اواسط دهه اول قرن بیست و یکم و زمانی که مشخص شد، حمله نظامی به ایران با هزینه‌های فراوانی همراه بوده و فرماندهان نظامی امریکا نیز با آن مخالف هستند، تمرکز بر رویکردهای جدید سیاسی و فرهنگی در دستور کار وزارت امور خارجه امریکا قرار گرفت.

از جمله این رویکردها در قبال ایران در سال ۲۰۰۶ فعال شدن «بخش ایران» در پروژه موسوم به Exchange (تبادل افراد و گروه‌ها) بود. یکی از اهداف این پروژه تغییر نگرش عمومی جامعه ایران درباره برقراری رابطه با امریکا از طریق فشار لایه‌های زیرین جامعه بود. این پروژه در زمان جنگ سرد در برابر شوروی به کار گرفته شد به طوری که اولگ کالوگین افسر اسبق سازمان KGB و رئیس عملیات این سازمان در امریکا برنامه‌های Exchange را اسب تروایی خواند که نظام شوروی را از بین ببرند. همچنین جوزف یای طراح روش‌های جنگ نرم، درباره این مبادلات به ظاهر غیرسیاسی متفقد بود که مبادلات فرهنگی

سرویس سیاسی۸۸۹۸۴۴۳۰

نگاهی عبرت‌آمیز به یکی از مهم‌ترین برنامه‌های نفوذ

سلبریتی‌ها چگونه اسب تروای نفوذ فرهنگی شدند

از این دست از تنش‌های بین دو کشور امریکا و شوروی کاست و غربی‌ها را در نگاه مردم شوروی انسان نشان داد.

برنامه Exchange در قالب دیپلماسی عمومی و با هدف ایجاد نگرش بهتر از امریکا در میان شهروندان کشورهای دنیا و ایجاد تقاهم بین شهروندان امریکا و کشورهای خارجی ایجاد شد، اما واشنگتن مدتی بعد فهمید که می‌تواند از این برنامه برای پیشبرد اهداف سیاست خارجی خود بهره برد. فرض اساسی در اینجا این بود که فشار

افکار لایه‌های زیرین اجتماع (شهروندان) می‌تواند دولت‌ها را به سمت اتخاذ رویکردهایی همسو با کرده و آنها را به سمت اتخاذ رویکردهایی همسو با

شوروی کشد. نکته جالب آنکه توسل به مسائل فرهنگی و دیپلماسی عمومی برای دستیابی به اهداف این پروژه تغییر نگرش عمومی جامعه امریکا از راهبره برقراری رابطه با امریکا از طریق فشار

بوده است. نکته جالب آنکه توسل به مسائل فرهنگی و دیپلماسی عمومی برای دستیابی به اهداف امنیتی و سیاست خارجی امریکا آن‌قدر ریشه دوانده بود که در گزارش رسمی دولت امریکا از وقایع ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ از دولت این کشور خواسته شده از قدرت نرم خود و برنامه‌هایی نظیر Exchange برای به دست آوردن ذهن و قلب مردم خاورمیانه استفاده شود.

در میان اسناد امریکا شواهدی از تلاش مستمر

دولت‌های مختلف این کشور برای برقراری ارتباط با مردم ایران بعد از اشغال و تعطیلی سفارت امریکا در ایران دیده می‌شود.

یک نمونه از این تلاش‌ها، راه‌اندازی صفحه‌ای موسوم به سفارت مجازی امریکا در تهران توسط وزارت خارجه امریکاست که در وب‌سایت رسمی آن نوشته شده است: «دنیا می‌داند که امریکا یک سفارت را در ایران از دست داد، اما ما از ارتباط با مردم ایران، دسترسی به جامعه ایران و هزاران تعامل روزانه بین مردم دو کشور محروم شدیم.

■ **فعال شدن دوباره یک برنامه ضد ایرانی بعد از ۲۵ سال**

اسناد نشان می‌دهد که در امریکا، ارتباط با مردم ایران همواره تلاشی در خدمت سیاست رسمی امریکا برای جاسوسی از ایران و براندازی نظام سیاسی تهران بوده است. اولین سند برای نشان دادن مفهوم مردم در دیپلماسی عمومی امریکا در یک اقدام وزارت خزانه‌داری امریکا دیده می‌شود. وزارت خزانه‌داری همزمان با روی کار آمدن دولت محمد خاتمی سازمانی به نام جست‌وجوی زمینه‌های مشترک را از تحریم‌ها معاف کرد. این سازمان که از سازمان‌های مهم در دیپلماسی عمومی امریکاست در سال ۱۹۸۲ تأسیس شد، اما پیش از این آن در فاصله نزدیکی به تشکیل دولت اصلاحات فعال شد و در سال‌های بعد، زمینه سخنرانی بسیاری از مخالفان ایران از جمله عبدالکریم سروش (در سال ۱۹۹۸) را فراهم آورد.

یکی از این راهبردها برنامه Exchange، برنامه‌ای موسوم به برنامه بین‌المللی رهبری بازدید کنندگان بود که بخش ایران آن در سال ۲۰۰۶، بعد از وقفه‌ای ۲۵ساله و در راستای فعالیت همه‌جانبه دولت و کنگره امریکا برای براندازی دولت ایران فعال شد. پس از فعال شدن بخش ایران، برنامه رهبران خارجی دولت امریکا دعوت از هنرمندان ایرانی را در دستور کار خود قرار داد. به گزارش CNN از سال ۲۰۰۶ وزارت خارجه امریکا در قالب همین برنامه میزبان ۳۱ گروه از ایرانی‌ها بوده است.

■ **مخملیاف و پناهی چگونه جذب شدند**
اندیشکده آتلانتیک در سال ۲۰۱۳ گزارش داد بین سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۹ بیش از ۲۵۰ ایرانی، شامل هنرمندان، ورزشکاران، متخصص پزشکی و مدرسان زبان فارسی در قالب برنامه‌های مختلف Exchange از جمله برنامه رهبران خارجی به امریکا آورده شدند. تحلیلی در یک پای‌نامه سال ۲۰۱۱ نشان داد اکثر هنرمندان ایرانی که به امریکا دعوت شدند در حوادث پس از انتخابات سال ۱۳۸۸ از منقادان صریح دولت ایران بودند. محسن مخملیاف و جعفر پناهی دو نفر از چند نفری هستند که در این تحلیل به عنوان نمونه به آن‌ها اشاره شده است.

سایر برنامه‌های Exchange هم سیاسی بودند. یکی از این برنامه‌ها بین سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۸ با همکاری دفتر حضور منطقه‌ای ایران در دویی که به صراحت اعلام شده بود برای جاسوسی از ایران تأسیس شده، حدود ۲۵ معلم فارسی را

شماره ۵۷۴۰ | روزنامه جوان

بر نامه Exchange، برنامه‌ای موسوم به برنامه بین‌المللی رهبری بازدید کنندگان بود که بخش ایران آن در سال ۲۰۰۶، بعد از وقفه‌ای ۲۵ساله و در راستای فعالیت همه‌جانبه دولت و کنگره امریکا برای براندازی دولت ایران فعال شد. پس از فعال شدن بخش ایران، برنامه رهبران خارجی دولت امریکا دعوت از هنرمندان ایرانی را در دستور کار خود قرار داد

برنامه‌های Exchange دولت امریکا تلاش‌های زیادی در زمینه‌های دیگر با هدف براندازی رژیم

ایران انجام داده است. سیمر هرش روزنامه‌نگار تحقیقی نیویورک در جولای سال ۲۰۰۸ از قول مقامات نظامی و اطلاعاتی و منابعی در کنگره گزارش داد دولت جورج بوش در خواست بودجه‌ای به ارزش ۴۰۰ میلیون دلار برای تشدید عملیات مخفیانه در ایران کرده که با موافقت کنگره همراه شده است.

■ **امید به جوانان کافه‌رو**

زمانی اهمیت این ماجرا بیشتر می‌شود که نگاهی به مصاحبه باراک اوباما رئیس‌جمهور امریکا با فریدمن روزنامه‌نگار نیویورک تایمز بیندازیم. در این نکته اشاره می‌کند که طبقه متوسط در ایران می‌تواند به عنوان اهرمی برای مقابله با هرگونه ماجراجویی ایران عمل کند.

جان کری وزیر امور خارجه سابق امریکا نیز در اظهار نظرش مدعی شد جوانان کافه‌رو ایران خواستار تغییر هستند.

به این ترتیب روشن است که همچنان تغییر در طبقات زیرین جامعه با تأکید بر گروه‌های مرجع همچون هنرمندان در دستور کار امریکا قرار دارد. شاید چند سال بعد روشن شود که دولت ترامپ برای مقابله با ایران چه برنامه‌های اینچنینی را در دستور کار خود قرار داده است.

به طور حتم عناصر اطلاعاتی نظام جمهوری اسلامی ایران در مقابل چنین اقداماتی هوشیار بوده و مقابله لازم را انجام خواهند داد، اما بد نیست که در این باره روشن‌نگری‌های لازم نیز صورت بگیرد تا با آغاز یک برخورد امکان مظلوم‌نمایی فراهم نشود.

دنیای مجازی

■ **به خاطر ۲مداخ هزاران مداح را متهم نکنید**

عبدالله گنجی در توثیتی از سخنان رئیس بسیج مداحان کشور در مورد تعدادی مداح دستگیر شده انتقاد کرد و نوشت: نسبت جامعه ۱۵۰هزار نفری مداحان کشور به دو، سه مداحی که احتمالاً صهیونیست‌ها شکار کرده‌اند نسبت مسجد و توالت مسجد است که هر مسجدی توالت هم دارد اما مردم مسجد را مقدس می‌دانند. ایجاد شبهه، تردید و سوءظن در فضای عمومی به هزاران مداح به بهانه یک احتمال، بی‌تدبیری و واجد ملامت است.

■ **ایران راه محرم و صفر حفظ کرد**

حسین دهباشی در توثیتی نوشته: به عنوان تاریخ‌پژوهی ملی گرا می‌خواهی راستش را بگویی که اگر محرم و صفر نبود، این ایران عزیزتر از جان ما هم نبود. مجموع آنهایی که صرفاً برای وطن جنگیدند شاید یک شهر را هم آزاد نمی‌کرد و این شقی به امام حسین(ع) و معرفت به سبک عباس بن علی(ع) بود که رزمنده ایرانی را به میدان می‌فرستاد.

■ **متلک ظرف**

محمدجواد محمدزاده توثیت زده که: آن همه گفته شد حمایت‌های سردار سلیمانی عزیز و سید مقاومت نازنین از ظرف پیام بین‌المللی دارد اما ظرف بد مثل همیشه و با متلک، این حمایت‌ها را خرج جناح‌پازی داخلی کرد و بعد در توثیتی دیگر نوشته: هنوز وقشش نرسیده ظرف در یک برنامه تلویزیونی یک گفت‌وگوی جدی و غیر تشریفاتی داشته باشه؟ چطور با بود و عادل فردوسی پور مصاحبه می‌کنه؟ چطور با فراستی گفت‌وگو می‌کنه؟ یک گفت‌وگوی یک ساعته در برنامه جهان‌آرا خیلی کار سخت و توقع زیادی است؟ یا جایی که فرصت قهرمان شدن نداشته باشه حاضر نمی‌شه؟

■ **از تباط دیپلماسی و در آمد نفتی**

مجتبی دانشطلب در توثیتی نوشته: همزمان که سیاست خارجی دولت قبل را سرزنش می‌کنند بر ادعاهای نفتی‌اش هم حسرت می‌خورند و هنوز کسی نتوانسته به این پرفسورهای وادادگی بفهماند که این دوا هم مرتبطند و صد البته تأقیامت هم کسی نمی‌تواند حالی‌شان کند که دست و پا زدن برای تنش زدایی تقدیم کردن امنیت روانی به رقباست.

■ **به بهانه امام حسین(ع)**

احمد دستاران در توثیتی نوشته: در ثروتمندترین سرزمین‌ها ۱۰ شیی که بشه ادا کرد در این مدت کسی سرگشته به زمین نذاشته و جود ندارد. چون مردم هیچ سرزمینی مثل مملکت ما بهونه‌ای مثل امام حسین(ع) برای کمک کردن به نوع خودشون ندارند. حالا سلبریتی هم حین نوازش گشش توثیت کنه پول هیت رو پدید به فقر،ا کثیف میشه دریا؟

■ **تنها مصداق سخن ظرف**

حسین خفی در توثیتی نوشته: ظرف گفته انقلابیون زیر کولر نشین مقداری از انقلابیون واقعی یاد بگیرند هرچی فکر می‌کنم مثال دیگه‌ای غیر حسن روحانی برای حرف ظرف پیدا نمی‌کنم!

■ **درس جدید کربلا!**

مرتضی قربانی طی توثیتی نوشت: اون سالی که نیاز به مذاکره داشتن گفتن کربلا به مادرش احتمال میده. امسال احتمال باید بکن اگر امام حسین(ع) به عمر سعد مهلت ۶۰روزه داده بود احتمال داشت مذاکره نتیجه‌بده!

■ **جایی که فکرش را هم نمی‌کردند!**

سیدکمیل باقرزاده در توثیتی نوشته: سیدحسن نصرالله وعده داده بود که پاسخ صهیونیست‌ها را «در لبنان» بدهد؛ وعده‌ای که موضوع بحث تحلیلگران در این چند روز شد. حالا پاسخ در شهرک صهیونیستی آوویوم داده شد؛ شهرکی که در واقع یکی از هفت روستای لبنانی اشغال شده توسط صهیونیست‌هاست. چک را جایی خوردند که فکرش را هم نمی‌کردند!

■ **ابتکار عملیاتی حزب‌الله در برابر رژیم صهیونیستی**

مهدی محمدی در کانال تلگرافی خود درباره ابتکار عملیاتی حزب‌الله در برابر رژیم صهیونیستی نوشت: آنچه حزب‌الله انجام می‌دهد نه یک پاسخ به حمله‌ای از جانب اسرائیل بلکه یک ابتکار عملیاتی برای تعیین معادله نبرد است. حزب‌الله اجازه نخواهد داد پای پهناباز اسرائیل به آسمان بیروت باز شود. این معادله‌ای است که از جنگ ۲۰۰۶ برقرار بوده و باید برقرار بماند. مسئله اصلی این است. بنابراین عملیات شهیدین تنها آغازی بر یک سلسله اقدام است که تا حصول اطمینان از شکل‌گیری معادله مطلوب حزب‌الله ادامه خواهد یافت. این تفاوت یک نیروی راهبردی با نیروهای تاکتیکی است. نیروی راهبردی معادلات را کنترل می‌کند و نیروی تاکتیکی درون معادلات عمل می‌کند.

گزیده خبر

ذوالنور:

دولت نباید به طرف مقابل زمان می‌داد

رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس با بیان اینکه می‌توانیم حجم ذخایر اورانیوم غنی‌سازی را افزایش دهیم، گفت: در گام بعدی باید پروکتور اراک را به حالت قبلی بازگردانیم.
حجت‌الاسلام مجتبی ذوالنور در گفت‌وگو با مهر، درباره گام سوم کاهش تعهدات ایران در برجام، گفت: ما در حال حاضر دو گام از کاهش تعهداتمان در برجام را برداشته‌ایم اما گام‌های بعدی باید، بازدارندگی بیشتری داشته باشد. وی درباره اقداماتی که قرار است در گام سوم برداشته شود، افزود: گزینه‌های متعددی پیش روی ماست از جمله آنکه ما می‌توانیم نسل جدید از سانتریفیوژها یعنی سانتریفیوژهای نسل IR۶ و IR۷ را نصب کنیم. رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس با بیان اینکه همچنین می‌توانیم حجم ذخایر اورانیوم غنی‌سازی را افزایش دهیم، افزود: همچنین در گام بعدی باید راکتور اراک را به حالت قبلی بازگردانیم.
ذوالنور در پاسخ به سؤالی مبنی بر اینکه آیا ما گام‌های چهارم و پنجم در کاهش تعهدات ایران در برجام را پیش‌بینی کرده‌ایم؟ گفت: بنده متعقد دولت باید به این‌انکه در هر گام دوام به طرف مقابل وقت می‌داد در یک گام همه اقدامات لازم را انجام می‌داد اما متأسفانه با دولتی که بر سر کار است، حتی گام‌های پنجم و ششم هم متصور است.

احراز هویت‌ها در انتخابات امسال ۱۰۰درصد الکترونیکی انجام می‌شود

با هماهنگی‌های انجام شده، ان‌شاءالله امسال احراز هویت‌ها به صورت ۱۰۰درصد الکترونیکی انجام می‌شود. به گزارش فارس، عبدالرضا رحمانی فضلی وزیر کشور که جهت تکمیر و معارفه استاندار قدیم و جدید گیلان به این استان سفر کرده است، در پاسخ به سؤالی در خصوص آخرین اقدامات برای برگزاری انتخابات تصریح کرد: همه مقدمات برای برگزاری هر چه باشکوه‌تر انتخابات فراهم شده و هماهنگی‌های لازم با همه دستگاه‌ها از جمله شورای نگهبان و دستگاه‌های امنیتی و تبلیغی نیز صورت گرفته است. رحمانی فضلی ادامه داد: به خصوص نحوه برگزاری انتخابات و بحث الکترونیکی آن هماهنگی‌های لازم انجام شده است که ان‌شاءالله امسال احراز هویت‌ها به صورت ۱۰۰درصد الکترونیکی انجام شود که گام بسیار مهمی است.